

van fig. 14, was geheel verteerd en nog slechts aan de eerste raten te bespeuren.

Resumerende constateren we, dat de sociale wespen ons nog belangrijke problemen ter oplossing bieden. Indien dit artikel tot meerdere belangstelling heeft kunnen aansporen, heeft het m.i. zijn nut gedaan.

Biezelinge, Dec. 1937.

B. J. J. R. WALRECHT.

APPELVINKEN.

Midden in de stad Enschede, in den tuin van mijn Moeder, een groote ouderwetsche tuin, met hooge, sommige meer dan honderd jarige bomen, worden de vogels 's winters en zelfs den geheelen zomer door gevoerd. Nu zal men zeggen, dat de vogels zomers hun eigen kost maar moeten zoeken en dat is ook zoo, maar het is zoo'n aardig gezicht en we hebben er zoo'n plezier in, de vogels op de voerplaats te zien blijven komen, dat we ook zomers onze geregelde vogelkanten maar een beetje verwennen. In de maand April 1936 zagen we bij het voerhuisje, dat vlak voor het raam van de tuinkamer staat, twee ons onbekende gasten, die zich duchtig te goed deden aan het zaad, speciaal aan de zonnepitten. We zagen direct, dat we met een soort vink te doen hadden en toen we de boeken er op nazochten, bleek het ons al gauw, dat het appelvinken moesten zijn. In die dagen lazen we toevallig in de krant een stukje van den heer Bernink over deze vogels en schreven we daarom direct naar Denekamp, dat er hier een paar exemplaren gezien waren. Gedurende twee à drie dagen bleven ze en waren daarna (natuurlijk net de dag dat de heer Bernink zelf kwam om ze te zien) opeens spoorloos verdwenen. In Maart 1937 zagen we ze weer. Nu geen twee, maar een stuk of acht van die vreemde vogels met hun mooie witte waaierstaartjes, vlogen af en aan. Schuw waren ze in 't geheel niet. Ze zaten rustig met vinken, meezen, groenlingen enz. van 't zaad te smullen. Ook duurde dit bezoek geen paar dagen, maar ze bleven den heelen zomer door, en wij hebben iederen dag opnieuw weer genoten van deze gezellige vogels, van hun prachtige kleuren, hun manieren, hun vechtlust, vooral de mannetjes onderling, en bovenal van hun hofmakerijen. Ik heb toen de foto's genomen, waarvan de heer Thijssen er twee heeft laten afdrukken bij zijn stukje over Appelvinken in Afl. 12, dus het April-nummer van 1938. Dat de vogels niet bang waren, blijkt wel uit het feit, dat ik de vogels opgenomen heb met een gewone rolleiflex, dus zonder télélen. Het ging natuurlijk niet gemakkelijk, daar ik het toestel vanuit de kamer moest bedienen. Ik

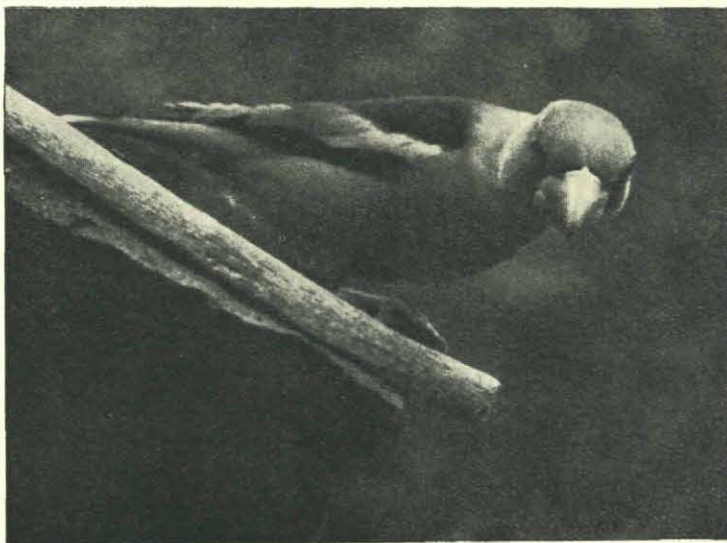

Fig. 1.

Fig. 2.

den grond onder de boomen liggen. De jonge vogels waren veel lichter van kleur dan de oude. Tegen eind September zijn ze met z'n allen vertrokken en we zagen ze niet terug voor eind Maart van dit jaar. Nu zijn er wel vaak een twintig vogels tegelijk op de voerplaats geweest, en het is wel te voorzien, dat ook weer meerdere vogels hier zullen nestelen, daar ze elkaar duchtig het hof maken. Ze zijn een beetje banger dan vorig jaar. Ik heb nu getracht een film van ze te maken. Het was echter een heele toer, daar ik zelf nooit eer gefilmd heb en het toestel had gehuurd, zoodat ik alle moeilijkheden tegelijk te overwinnen kreeg. Maar ik ben zoo goed en zoo kwaad als het ging aan het werk gegaan en ben zeer nieuwsgierig wat er van terecht is gekomen¹⁾. De vogels waren erg schrikachtig voor het toestel, maar ik geloof toch, dat er we goede deelen in de film zijn. Zoo te zien lijkt het tenminste wel. Geprojecteerd heb ik hem echter nog niet gezien, daar ik zelf geen toestel er voor heb en dus eerst een toestel zal moeten zien te leenen. De vogels houden zich den laatsten tijd onledig met het afplukken van de bloesems van een reusachtigen jutperenboom, die vlak bij de voerplaats staat, hetgeen op zichzelf nu niet zoo erg vriendelijk is, maar men moet er de ondeugden van zijn vrienden nu eenmaal op den koop toe bij nemen. Twee van de nesten van verleden jaar, waarvan er één in de topkroon van een oude Meidoorn en 't andere in een hooge iep zat, hebben we dezen winter uitgehaald en bekeken. Het was een nest ter grootte van dat van een merel. Een sterk, mooi, iets

1) De film is inderdaad heel goed geworden. (T.)

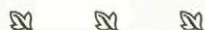
had een lang, dik, zwart draad aan den sluiters bevestigd en moest, als ik meende dat de vogels goed zaten, trekken, zoodat het natuurlijk in 't begin vooral vaak gebeurde, dat de vogels schrokken. Maar na pl.m. anderhalve dag, gelukte het me toch een serie goede opnamen te krijgen en was dus mijn geduld niet voor niets geweest. Een paar dagen nadat ik de foto's gemaakt had, werd het in grooten getale komen op de voerplaats minder. De reden was, dat drie paren hun nest in den tuin hadden gebouwd en de wijfjes zaten te broeden. De nesten zaten practisch onbereikbaar om te fotografeeren en daardoor had ik er den heer Thijsse niet mee in kennis gesteld, dat de vogels hier hun broedplaats hadden. De jongen zijn goed opgegroeid en kwamen toen ze volwassen waren ook regelmatig op de voerplaats. In den kersenboom en ook in de morellen zaten ze voortdurend. Ze aten de kersen, en wel hoofdzakelijk het vleesch. Veel gekraakte pitten hebben we niet gevonden, wel enkele. Wel echter vonden we veel kersenvleesch op

Fig. 3.

langwerpig rond nest, van takjes, stevig in elkaar gemetseld. Eén der nesten bracht ik den heer Sambeek in Enschede, het andere den heer Bernink voor Natura Docet. Er zijn hier in en om Enschede meerdere nesten geweest. Eén er van zat in een appelboom bij het Dierenasyl aan den heel anderen kant van de stad, en vermoedelijk zullen er nog vele in Twente geweest zijn.

E. GARRETSEN-BLIJDENSTEIN.

AMSTERDAM'S PLANKTONCRUSTACEEËN.

In Amsterdam blijft het oude hardnekkig voortbestaan naast het nieuwe. Daar waar de Amstelstroom het breedste is, tusschen de Nieuwe Amstelbrug en de moderne Berlagebrug, roeit nog een jolleman met korte slagen zijn veerbootje van de Weesperzijde naar den Amsteldijk. Een collega, honderd meter verder, heeft zijn bedrijf gemotoriseerd; hij brengt u snel en comfortabel naar de overzij. Maar onze roeiboot biedt een ander voordeel; zij gunt ons een oogenblik verpoozing op het water. Wij zijn dicht bij het wiegelend oppervlak, het geplas van de riemen mist zijn kalmeerende werking niet. De schipper heeft er ook niets op tegen, dat we een

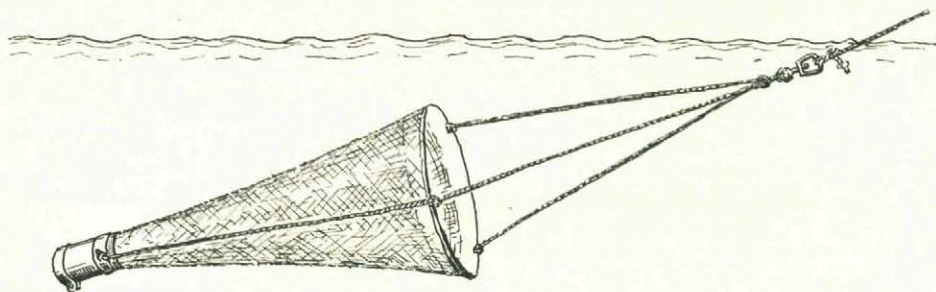

Fig. 1. Planktoncrustaceëen-net.

plankton-net achter zijn bootje aansleepen. Hij vaart in het juiste tempo om het even onder de oppervlakte te houden.

Daar moeten we wezen, want onder het spiegelend vlak huist een veelvuldig leven. De visschers aan den kant zitten lang en vergeefs uit te zien naar hun vurig verwachten brasem. Wij zijn met bescheidener buit tevreden, maar halen dan ook na onzen overtocht een goede vangst binnenboord.

De veerman kent het grut al, dat we verzamelen. Hij houdt het fleschje, waarin ik mijn net geleegd heb, tegen het licht. „Het zit weer dik”, luidt zijn commentaar.

Het zit inderdaad weer dik op dezen mooien Septemberdag. Onder de zonbeschenen oppervlakte is het een opgewekt gedoe. Na de rampmaanden van Juli en Augustus, die de planktoncrustaceëen den ondergang nabij brachten, is een verheugend herstel ingetreden. Weer buitelt de Chydorus vroolijk tusschen de zwevende plantendeelen, fel schiet de nijvere Cyclops heen en weer, terwijl de voorname Eurytemora gracieuze zweefvluchten uitvoert. Zij wordt daarin nog overtroffen door den langsprietigen Diaptomus, die een weergaloos evenwichtskunstenaar is. Een onbeholpen Daphnia en een moeizaam rociende Diaphanosoma gaan eerbiedig op zij voor zooveel meesterschap. Toch weten ze zich te helpen en spelen met eere hun rol in dit bedrijvige wereldje. De kleine Bosmina met zijn olifantssnuit komt zich ook snel nog melden. Het is een bont gezelschap.

Voor het bloote oog zijn deze dieren niet meer dan in het water bewegende stofjes; onder